

Regionale musea en sectorcollecties

Regionale musea

		Aangevraagd	Geadviseerd/ *Gereserveerd
			<i>Bedragen in euro's</i>
Centraal Museum	Utrecht	298.000	298.000
Drents Museum	Assen	300.000	*298.100
Frans Hals Museum	Haarlem	279.600	279.600
Fries Museum	Leeuwarden	298.051	298.051
Groninger Museum voor Stad en Lande	Groningen	250.000	0
Kunstmuseum Flevoland	Almere	298.000	298.000
Museumfabriek	Enschede	298.000	0
Museum Het Valkhof-Kam	Nijmegen	298.000	298.000
Noordbrabants Museum	's-Hertogenbosch	280.000	280.000
Provinciaal Museum Limburg (Het Bonnefantenmuseum)	Maastricht	298.000	298.000
Stedelijk Museum Schiedam	Schiedam	298.000	298.000
Zeeuwse Museumstichting	Middelburg	298.100	298.100

De categorie

De categorie Regionale Musea is gebaseerd op artikel 3.29 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid. Het artikel bevat een vijftal cumulatieve voorwaarden waaraan een aanvraag moet voldoen om in aanmerking te komen voor subsidie. De minister verstrekt de subsidie aan ten hoogste één instelling per provincie indien:

- de instelling enkelvoudig is voorgedragen door de gedeputeerde staten van de provincie waar de instelling haar standplaats heeft;
- de instelling als kernactiviteit heeft het beheren en behouden van een gemeentelijke of provinciale collectie van cultureel erfgoed;
- de collectie van nationaal of van internationaal belang is;
- de activiteiten waarvoor de instelling subsidie aanvraagt, gekwalificeerd kunnen worden als aanvullende publieksactiviteiten die verband houden met de collectie;
- de aanvullende publieksactiviteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd, niet al gefinancierd worden vanuit andere bestuursorganen.

De minister kan de subsidie verlenen op enkele voordracht van gedeputeerde staten van de provincie waar de instelling haar standplaats heeft. Hieruit volgt dat het artikel alleen van toepassing is op de situatie in Europees Nederland.

Adviezen

Binnen de categorie Regionale Musea is uit elke provincie een aanvraag ontvangen van een museum dat aan de criteria van artikel 3.29 van de

regeling voldoet. Van deze twaalf musea hebben er elf een plek in de huidige BIS. Hieronder zijn drie musea bij wie de aard of omvang van een museaal samenwerkingsverband anders is dan vier jaar geleden. Er is één nieuwe aanvrager. De aanvragen van tien van de twaalf musea zijn door de raad positief beoordeeld. Naar het oordeel van de raad komen het Groninger Museum en De Museumfabriek niet in aanmerking voor subsidie voor de periode 2025-2028 op grond van de door hen ingediende plannen.

Uit Noord-Holland treedt het voorgedragen Frans Hals Museum opnieuw op als penvoerder van een samenwerkingsverband. Als partner is dit keer niet enkel het Amsterdam Museum maar ook het Stedelijk Museum Alkmaar bij de plannen betrokken. Uit Flevoland treedt in tegenstelling tot vier jaar geleden het voorgedragen Kunstmuseum Flevoland niet alleen op, maar als penvoerder van een samenwerking tussen Kunstmuseum Flevoland, Museum Schokland en Batavialand. In de provincie Gelderland hebben de bestaande samenwerkingspartners Museum Arnhem en Museum Valkhof het penvoerderschap omgewisseld. Museum Valkhof diende de aanvraag in, terwijl dit vier jaar eerder gedaan werd door Museum Arnhem. Overijssel heeft als enige provincie een ander museum voorgedragen dan vier jaar geleden. In plaats van Museum de Fundatie uit Zwolle heeft de provincie gekozen voor De Museumfabriek uit Enschede, dat samen met Oyfo Techniekmuseum uit Hengelo de aanvraag indiende.

Algemene indruk

Omdat er twaalf musea zijn voorgedragen voor twaalf plekken hoefde de raad niet te kiezen tussen musea. De musea hebben met elkaar gemeen dat ze voldoen aan de voorwaarden, gesteld in artikel 3.29 van de regeling, maar ze verschillen behoorlijk van elkaar op andere terreinen. Kunstmuseum Flevoland is jong en heeft geen volwaardig eigen museumgebouw, terwijl het Frans Hals Museum kan teruggrijpen op een meer dan honderd jaar oude organisatie met twee locaties in de Haarlemse binnenstad. Het Stedelijk Museum Schiedam is een gemeentelijk museum dat zich vooral richt op de stedelijke omgeving en een landelijke uitstraling heeft terwijl het Bonnefanten een provinciale collectie beheert en zich ook internationaal profileert. Opvallend zijn ook de verschillen in omvang, bijvoorbeeld tussen het Zeeuws Museum en het Centraal Museum. Zo zijn er nog veel meer verschillen tussen de aanvragers. De raad constateert dat ook de kwaliteit van de ingediende plannen uiteen loopt.

Bijzonder in deze categorie is dat de ingediende aanvragen geen betrekking hebben op de exploitatie van de musea. De subsidies die kunnen worden verleend op grond van artikel 3.29 hebben meer het karakter van een project-subsidie en zijn nadrukkelijk bestemd voor een of meer aanvullende publieksactiviteiten. Het oordeel van de raad heeft dan ook enkel betrekking op die activiteiten, en niet op het functioneren of de plannen van het museum in zijn totaliteit.

Ondanks de contrasten tussen de aanvragende musea ziet de raad dat hun plannen voor de publieksactiviteiten overeenkomsten vertonen. Bij de ontwikkeling van aanvullende publieksprogramma's laten zij zich allen leiden

door de tijdgeest. Het aanwenden van aanvullende publieksprogrammering om actuele thema's als eenzaamheid, sociaal-maatschappelijke of genderongelijkheid te behandelen, toont aan dat de musea hun maatschappelijke betekenis willen bestendigen of juist vergroten.

In bijna elk plan krijgt de publieksprogrammering vorm dankzij cocreatie en participatieprojecten. Daarnaast valt op dat de musea zijn gericht op thema's die jongeren zouden moeten aanspreken of publiek dat minder vanzelfsprekend voet over de drempel van het museum zet. Terwijl het ene museum veel ervaring heeft met succesvolle jongerenprojecten, participatieprojecten en cocreatie, begint het andere museum er net aan.

De raad kan zich vinden in deze gekozen thematische lijnen. Hij begrijpt dat zij bijdragen aan het vergroten van de toegankelijkheid van de musea. Hij heeft echter niet het idee dat er veel onderlinge kennisuitwisseling op het gebied van participatie en cocreatie of de omgang met jongeren als cocreatiegroep of publieksgroep heeft plaatsgevonden. Hij betreurt dit en wil de musea erop attenderen dat zij niet elk voor zich het wiel hoeven uit te vinden, maar meer kennis en ervaring met elkaar moeten uitwisselen om te leren van elkaars recente en eerdere ervaringen. De raad is erg te spreken over die projecten die in vergaande cocreatie met de publieksgroep worden vormgegeven. Deze aanpak draagt eraan bij dat de belevingswereld van cocreators en participanten meer centraal staat.

Opvallend is dat de aanvragers veelal kiezen voor een continuering van de in de subsidieperiode 2021-2024 ontwikkelde aanvullende publieksactiviteiten. De raad kan deze lijn volgen. Vier jaar is immers te kort om een participatieproject te verduurzamen. Daarbij legt het ontwikkelen van een heel nieuw programma opnieuw druk op de organisatie. Ook is er dankzij de BIS-subsidie in de huidige periode geëxperimenteerd met methoden die de toegankelijkheid vergroten. De raad verwacht dat de musea in de komende periode hiervan de vruchten kunnen plukken. Voortzetting is dus om meerdere redenen zinvol. Bovendien is de raad nieuwsgierig naar de verdieping van de lopende projecten. Wat zijn de reflecties op de gehanteerde methoden en wat is de impact van de aanvullende publieksprogrammering? Hij vindt kennisdeling op dit terrein van belang.

De codes

De musea leven de Fair Practice Code over het algemeen goed na. Zij leggen hierbij de nadruk op eerlijke beloning van het personeel. Dat stemt de raad positief.

De Code Diversiteit & Inclusie staat bij de aanvragende musea goed op het netvlies. De musea besteden aandacht aan diversiteit in de breedste zin wat betreft hun programmering, publieksbereik en het betrekken van verschillende partners. Het valt de raad wel op dat in deze plannen vrijwel niet wordt ingegaan op het diversifiëren van het vaste personeel. De raad geeft de musea nadrukkelijk mee dat het streven naar een divers personeelsbestand niet voldoende is om resultaat te bereiken. Slechts één van de twaalf musea beschrijft concrete stappen met betrekking tot de werving van nieuw personeel

op de korte termijn. De raad vindt dat alle musea hier in de komende BIS-periode meer aandacht aan moeten besteden.

De musea van wie de aanvragen zijn gehonoreerd, beschrijven op één na duidelijk hoe zij invulling geven aan de Governance Code Cultuur.